

Handläggare
Charlotte Goliath,
Isabell Vas
Telefon: 08-508 35 513

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 29 augusti 2017

Ärende 7

Yttrande över remiss av Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr: 110-557/2017

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart

Arjun Bakshi
Arbetsmarknadsdirektör

Charlotte Goliath
Ekonomichef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem”. Tidigare genomförda budgetuppdrag och projekt har visat på brister och utvecklingsbehov inom upphandlingsområdet. Kommunstyrelsen föreslås därmed få i uppdrag att upphandla ett nytt centralt e-upphandlingsstöd med nuvarande funktionalitet samt utökad funktionalitet för direktupphandling, samt ett nytt avtalshanteringssystem.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till det framlagda förslaget som leder till att staden uppnår en sammanhållen digital inköpsprocess. Förvaltningen vill betona att det är viktigt att systemstödet kan användas av sällananvändare för det leder till att målen i stadens program för upphandling och inköp och andra styrdokument kan nås. Det är också angeläget att systemstödet för stadens avtal kan kopplas till stadens andra it-system. Uppföljning av vad som avtalas måste enkelt kunna kopplas till vad som sedan

faktiskt beställs/levereras, både vad gäller kostnader, volymer och kvalitet.

Bakgrund

I mars 2015 beslutades att en översyn av stadens organisation för inköp och upphandling skulle genomföras. Det övergripande syftet med översynen var att lämna förslag på hur verksamheten på bästa sätt ska bidra till kommunfullmäktiges mål i stadens budget och övriga styrdokument. Målen för inköpsverksamheten är att uppnå sänkta kostnader, höjd kvalitet och reducerade risker samt att staden ska vara en professionell aktör på marknaden.

Översynen visade, bland annat, att staden saknar ett koncernperspektiv inom inköpsområdet. I översynen konstaterades att det saknas kännedom på koncernnivå, men även i många fall inom respektive förvaltning och bolag, om hur många upphandlingar som genomförs, hur den samlade avtalsportföljen ser ut samt hur många köp, så kallade direktupphandlingar, som sker utanför avtal.

I kommunfullmäktiges budget 2016 beslutades att kommunstyrelsen, med översynen som utgångspunkt, skulle ta fram ett förslag till en förstärkt gemensam inköps- och upphandlingsorganisation samt en genomförandeplan för detta.

För att genomföra uppdraget initierades projekt Verksamhetsnära Inköp (VI) samt projekt VINST (verktyg för inköp i Stockholms stad). Projekten har identifierat gemensamma processer och systemstöd, som bidrar med ett effektivt stöd i hela inköpsprocessen och möjliggör att data sammanställs för analys, vilket är en förutsättning för att uppnå målen i programmet för upphandling och inköp samt övriga styrdokument, lagar och regler.

I budget för 2016 och 2017 lyfts vidare en sammanhållen digital inköpsprocess fram som en viktig strategisk satsning för staden. Genom projekt Effektivt inköp har elektronisk handel införts i stadens nämnder. För att få en heltäckande kedja behöver staden ett nytt centralt avtalssystem som kan utgöra en integrerad del i en digital inköpsprocess och skapa förutsättningar för en effektiv styrning och uppföljning.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringsystem” till Bromma, Hägersten-Liljeholmens och Kungsholmens stadsdelsnämnder, samtliga facknämnder, Stockholms Stadshus AB

och samtliga bolag. Remisstiden sträcker sig till den 31 augusti 2017.

Ärendet

Kommunstyrelsen föreslår att ett nytt e-upphandlingsstöd och ett nytt avtalshanteringssystem tillhandahålls centralt för hela kommunkoncernen. Vidare föreslås att det blir obligatoriskt för samtliga nämnder och bolagsstyrelser att registrera leverantörsavtal i det gemensamma avtalshanteringssystemet.

Nuvarande e-upphandlingssystem, Visma TendSign, är en isolerad del av inköpsprocessen där målgruppen främst är vana upphandlare. Den elektroniska processen i nuvarande e-upphandlingssystem innebär it-stöd från framtagande av förfrågningsunderlag till avtalstecknande. Nuvarande avtal med Visma Commerce AB (Visma) löper ut den 31 december 2018 vilket innebär att en ny upphandling behöver påbörjas omgående. I dag saknas en gemensam it-lösning för att genomföra direktupphandlingar digitalt.

Nuvarande avtalsdatabas är en SharePointlösning som togs fram som en tillfällig lösning då stadens tidigare avtalsdatabas på grund av ålder var en it-säkerhetsrisk. Nuvarande lösning är endast temporär och innehåller brister som medför att systemet inte ger stadens avtalsansvariga och förvaltare det stöd som kan uppnås med en modern systemlösning.

Utifrån tidigare genomförda behovsanalys 2013 samt genom den nulägesanalys som gjorts inom ramen för projekt VINST har ett antal problem med nuvarande lösning för avtalslagring identifierats samt behov av ett it-verktyg för avtalsförvaltning och avtalsuppföljning identifierats.

Exempel på brister med nuvarande lösning:

- Bristfällig överblick
- Dagens it-verktyg är krångligt
- Går ej att följa upp KPI/mätetal/nyckeltal
- Saknas stöd för samordning
- Inget stöd för erfarenhetsöverföring
- Otillräckligt stöd för kommunikation/information med/till leverantörsmarknad
- Svårigheter att följa upp leverans kvalitet på avtal
- Saknar stöd för avtalsuppföljning
- Brist på ordning och reda
- Bristfälliga sökfunktioner
- Otydliga organisatoriska roller (t ex avtalsansvarig)

- Avsaknad av stöd för underlag för ny upphandling
- Inget koncernperspektiv med nyttjande av stordriftsfördelar och samordningsvinster då det finns flera olika lösningar i organisationen.

För att komma till rätta med brister och möta stadens behov av ändamålsenligt it-stöd för upphandling och inköp föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att upphandla ett nytt centralt e-upphandlingsstöd samt ett nytt avtalshanteringssystem.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningens ekonomistab.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att ärendet om upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem på ett tydligt sätt visar de brister och utvecklingsområden som finns inom området. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det är positivt att kommunstyrelsen får i uppdrag att upphandla ett nytt centralt e-upphandlingsstöd med nuvarande funktionalitet samt utökad funktionalitet för direktupphandling. Genom ändamålsenliga it-stöd får staden en sammanhållen digital inköpsprocess som kan öka möjligheterna till samordning i form av gemensamma upphandlingar och mallar. Staden får även en överblick över samtliga upphandlingar som genomförs i staden vilket ger möjlighet att staden i sina upphandlingar exempelvis nå målet om miljömässig hållbarhet.

Däremot är det viktigt att e-upphandlingsstödet riktar sig till en bredare målgrupp och även kan nyttjas av sällananvändare. Nuvarande upphandlingssystem Visma TendSign kan främst användas av den målgrupp som har en gedigen erfarenhet av upphandling. Det finns ett behov av verksamhetsstöd som även är tillämpligt för sällananvändare till exempel för att vägleda i att göra rätt i direktupphandlingar.

Förvaltningen tycker även att det är positivt att kommunstyrelsen får i uppdrag att upphandla ett centralt avtalshanteringssystem. Förvaltningen vill även i denna del lyfta fram vikten av att detta system är användarvänligt även för de som inte på daglig basis arbetar med inköp och upphandling. Det är även önskvärt att systemet kan kopplas till stadens ekonomisystem. Uppföljning av vad som avtalas måste enkelt kunna kopplas till vad som sedan

faktiskt beställs/levereras, både vad gäller kostnader, volymer och kvalitet.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver en betydande del av sin verksamhet via externa utförare genom avrop av bland annat vuxenutbildning och svenska för invandare. Förvaltningen välkomnar därför ett avtalshanteringsystem som underlättar avtalsuppföljning och kostnadskontroll. Som verktyg att styra upphandlad verksamhet i linje med de politiska målen finns troligen även potential i ett mer utvecklat upphandlings- och avtalshanteringsystem.

Arbetsmarknadsförvaltningen står bakom förslaget att ett gemensamt system bör omfatta så stor del av koncernens verksamhet som möjligt. Genom att generera koncerngemensamma rutiner och avtalsinformation ger stordriftsfördelar och staden får ökade möjligheter att säkerställa att den kvalitet som är avtalad uppnås och att följa upp att avtalsmässiga åtaganden, förpliktelser, lagar och regler följs.

I de ovan nämnda systemen upprättas och inkommer fler handlingar vilket leder till den principiella frågan om var dessa ska förvaltas och arkiveras. I den nya upphandlingslagstiftningen ska den upphandlande myndigheten på ett betryggande sätt bevara anbud och andra handlingar som ska upprättas enligt lagen i minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades. Om handlingarna ska bevaras i den upphandlande myndighetens diarium ska det finnas en funktionalitet som gör att handlingarna i upphandlingen kan sammanställas i en mapp som kan flyttas till nämndens diarium elektroniskt.

Kommunstyrelsen föreslår att driftkostnaderna efter implementering fördelas via it-prislistan till nämnder och bolagsstyrelser. Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig bakom den föreslagna finansieringsmodellen.

Bilaga

1. Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringsystem